

ỨNG PHÓ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Nâng cao năng lực cho người nghèo

Ứng phó biến đổi khí hậu (BĐKH), tìm giải pháp hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do thiên tai gây ra là vấn đề đang được quan tâm. Đề tài "Phân tích hiện trạng, tương tác giữa người nghèo và tính dễ tổn thương liên quan đến BĐKH ở khu vực đô thị TP Cần Thơ" vừa được thông qua, đã vạch ra kế hoạch và thể hiện quyết tâm của thành phố trong công tác trên. Với đề tài này, Cần Thơ sẽ có kế hoạch hành động thích ứng BĐKH căn cơ hơn...

NGHÈO HƠN BỞI TÁC ĐỘNG CỦA BĐKH

Lực lượng bộ đội, công an và dân phòng phường Bình Thủy, quận Bình Thủy tiếp người dân sửa chữa, lợp lại mái nhà bị tốc mái do thiên tai gây ra.

Theo Viện Kinh tế - Xã hội TP Cần Thơ, những năm gần đây, BĐKH diễn ra ngày càng nghiêm trọng. Các biểu hiện: nhiệt độ tăng cao, bão, lốc xoáy, ngập lụt, hạn hán, triều cường, sạt lở bờ sông... hoặc các thay đổi bất thường của mùa và thời tiết trong năm khiến cho các nhóm đối tượng người nghèo, cận nghèo, người dễ bị tổn thương, phải đối mặt với nhiều khó khăn. Họ phải vừa tìm kiếm công ăn việc làm, thu nhập và tiếp cận các dịch vụ xã hội, vừa phải đối phó với tác động của BĐKH làm cho tính dễ bị tổn thương thường gặp trong cuộc sống ngày càng trở nên nghiêm trọng hơn.

Ông Bùi Quang Minh - Chi cục Trưởng Chi cục Thủy lợi, Chánh văn phòng Ban Chỉ huy Phòng chống Lũ lụt - Tìm kiếm Cứu nạn TP Cần Thơ, cho biết: "Người nghèo nếu gặp trận thiên tai như lốc xoáy làm sập nhà thì cuộc sống của họ chắc chắn sẽ khó khăn hơn và không có điều kiện dựng lại nhà mới để ở. Từ đó, thành phố có kế hoạch hỗ trợ khó khăn cho gia đình bị thiệt hại bởi thiên tai. Chính quyền địa phương cũng tăng cường vận động nhân dân, các nhà hảo tâm đóng góp vật chất, tinh thần để giúp người bị thiệt hại khắc phục hậu quả". Thời gian qua, TP Cần Thơ đã có chủ trương huy động mọi nguồn lực giúp các nhóm đối tượng nghèo, cận nghèo và dễ bị tổn thương vươn lên thoát nghèo thông qua các chính sách trợ giúp về phát triển kết cấu hạ tầng, phục vụ sản xuất, đất đai, tín dụng, dạy nghề, tạo việc làm, khuyến nông, tiêu thụ sản phẩm... Đặc biệt, TP Cần Thơ tập trung vận động đóng góp kinh phí xây dựng nhà tình thương, nhà Đại đoàn kết cho người nghèo, nhằm tạo dựng nơi ở an toàn, ổn định để tránh thiệt hại do thiên tai, giúp người nghèo "an cư lạc nghiệp". Tuy nhiên, việc giải quyết các chính sách xã hội cho các đối tượng này vẫn đang là thách thức lớn đối với mục tiêu phát triển bền vững của thành phố. Theo Viện Kinh tế - Xã hội TP Cần Thơ, trong 22.975 hộ gia đình nghèo được thống kê vào đầu năm 2012 tại TP Cần Thơ thì có 11.160 hộ sống trong nhà tạm bợ, nhà tranh; 4.997 hộ gia đình sống trong nhà Đại đoàn kết được trang bị đơn giản; 527 hộ sinh

sống trong ngôi nhà bán kiên cố. Điều đáng lưu tâm là vẫn còn 708 hộ gia đình nghèo không có nhà riêng, phải sống nhờ vào nhà của người thân. Vì vậy, đây là những đối tượng dễ bị tổn thương bởi bão, ngập lụt, lốc xoáy... do BĐKH gây ra.

Đợt lốc xoáy vào tháng 8-2012, tại phường Bình Thủy, quận Bình Thủy đã làm cho 15 hộ gia đình bị ảnh hưởng, rơi vào tình trạng khó khăn. Ông Tiêu Bá Cường có nhà bị tốc mái trong cơn lốc xoáy, cho biết: "Đợt gió lớn vừa qua, nhà tôi bị tốc mái, tài sản trong nhà cũng bị hư hỏng. Chúng tôi gặp khó khăn khi sửa chữa, dựng lại nhà mới. Nhờ sự giúp đỡ của địa phương, các ngành chức năng quận, gia đình tôi mới có khả năng dựng lại căn nhà. Bây giờ tôi mới thấm thía được nỗi khổ bởi cảnh sập nhà do thiên tai".

GIẢI PHÁP NÀO CHO NGƯỜI NGHÈO?

Cần Thơ là một trong ba thành phố của Việt Nam được tham gia Mạng lưới các thành phố châu Á có khả năng chống chịu với BĐKH (ACCCRN). Viện Kinh tế- Xã hội phối hợp với Văn phòng Công tác BĐKH TP Cần Thơ thực hiện Đề tài "Phân tích hiện trạng, tương tác giữa nghèo và tính dễ tổn thương liên quan đến BĐKH ở khu vực đô thị TP Cần Thơ" và đề xuất các dự án thực hiện trong thời gian tới, với mong muốn đóng góp và thực hiện mục tiêu của ACCCRN. Trong đó tập trung xây dựng các công cụ và biện pháp thực tế để TP Cần Thơ giảm hộ nghèo, quản lý đô thị hiệu quả, ứng phó tốt với BĐKH từ nguồn kinh phí tài trợ của ACCCRN và các tổ chức phi chính phủ khác.

Trên cơ sở dễ bị tổn thương của hộ nghèo trong thời kỳ BĐKH, Viện Kinh tế - Xã hội TP Cần Thơ và Văn phòng Công tác BĐKH xây dựng các dự án: nâng cao năng lực chống ngập lụt dựa vào cộng đồng đô thị quận Bình Thủy; dự án phát triển mạng lưới doanh nghiệp xã hội kết hợp đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho người nghèo đô thị của TP Cần Thơ; dự án đào tạo nghề và ổn định sinh kế cho người dân tái định cư nghèo ở phường An Khánh, quận Ninh Kiều; dự án nâng cao năng lực ứng phó BĐKH cho cộng đồng người Khmer nghèo ở phường Châu Văn Liêm, quận Ô Môn... Mục tiêu của các dự án là vận động cộng đồng tham gia thực hiện các giải pháp chống ngập bằng việc thực hiện các công trình và phi công trình tại các địa bàn bị ngập lụt của quận Bình Thủy; hình thành mạng lưới doanh nghiệp hướng về các nhóm dân cư xã hội, phục vụ các mục tiêu phát triển xã hội thông qua các hình thức vừa đào tạo nghề vừa làm, góp phần giải quyết nhu cầu về đào tạo nghề, thoát nghèo và phát triển cộng đồng dân cư tại 5 quận của TP Cần Thơ. Song song đó, các dự án còn nâng cao năng lực ứng phó với ngập lụt, thiên tai, trang bị kiến thức, phương tiện ứng phó với rủi ro ngập lụt, thiên tai cho hộ nghèo... Tổng kinh phí thực hiện các dự án này khoảng 1,35 triệu USD.

Ông Đào Anh Dũng, Phó Chủ tịch UBND TP Cần Thơ, cho biết: "Thành phố hiện đang thực hiện nhiều dự án ứng phó BĐKH trong các lĩnh vực bảo vệ môi trường, phát triển đô thị, chống ngập, chống sạt lở, phát triển hệ thống cây xanh, lai tạo con giống, vật nuôi... Các dự án mà Viện Kinh tế - Xã hội đã đề xuất sẽ được chọn lựa ưu tiên thực hiện để góp phần ổn định cuộc sống, giảm nghèo, nâng cao năng lực ứng phó BĐKH cho cộng đồng dân cư. Thành phố sẽ tranh thủ nguồn tài trợ của các tổ chức quốc tế để sớm thực hiện các dự án này. Hiện Quỹ Rockefeller thông qua Tổ chức ISET (Viện Nghiên cứu chuyên đổi môi trường và xã hội) đã đến làm việc và hứa tài trợ kinh phí (khoảng 500.000USD) để thực hiện một trong các dự án nêu trên".

Bài, ảnh: HÀ VĂN